

**D. DIONYSII // A RICKEL CARTHVSIANI, // de perfecto
mundi contemptu, // ut pius ita utilissimus heptalo- // gus**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, Nov. 1530

De clericis, ex dictis sancti Bernardi.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55472)

DE ARCTA VIA SALV. 10.

tium cæteris esse iucundius, eo q̄ sapientiæ va-
cent. Non satis perpēdis. Hi em̄ stulti viatores q̄
sic in rerum creatarum inquisitionibus occupan-
tur: q̄d dei est & creatoris sui obliuiscunt: & q̄ sa-
lutis sunt non operantur. Vñ q̄ ipsi cæteris omni-
bus infeliciores sint, testatur eorū cōuersatio: qua
nihil neq̄ inanius est neq̄ sterilius. Fine q̄q̄ eorū
nil infelicius esse potest: qm̄ morientes spem salu-
tis non habent, qui viuentes & sani per iter sa-
lutis incedere neglexerūt. Vani ergo & om̄i pror-
sus fruge cassi sunt, qui timore dei postposito, ea
omittunt quæ deus requirit ab eis, et sine quibus
saluari nequeunt: atq̄ in his iugiter occupantur, Mat. 19.
quæ deus ab eis non exigit, & quæ animarum sa-
lutem magis impediunt q̄ iuuant. Nonne bona
prosperitatemq̄ viæ præferunt bonis, ac beatitu-
dini patriæ: inhærentes præsentibus potius q̄ futu-
ris? Ideo sane reprobantur a deo.

Ex dictis sancti Bernardi de clericis.

Articulus XXXII,

Vid est quod dilectus meus in domo Hier. 17.
mea fecit scelera multa? Bern. Si ea Bernard.
intentione gradus ecclesiasticos q̄rit
clericus, vt sine sc̄o in sanctimonia
cordis & corporis illuminandus ac-
cedat ad dñm, suāq̄ ac proximorū opere salu-
tem, orōnis studio aut v̄bo p̄dicationis deditus,
recte procedit. Natura autem modico est conten-
ta. Sed in his multi non solum necessaria quærūt:
sed honorati incedere volunt, placere studēt hoī-
bus, delectari, superbire, & huic seculo cōforma-
ri. De quibus conqueritur dominus: Ipsi regnaue-
runt, & non ex me: principes extiterunt, & nō co- Osee. 8.
gnoui. Vniuersos siquidem in ecclesiasticis or-

I ij dini-

- Philip. 2.** diuibus honorem, diuitias, voluptatem, & quæ
sua sunt quærentes, non deus aut charitas, sed o-
mnium malorū radix cupiditas introduxit. Quid
2. Timo. 6. istud temeritatis, qd insanix est? Vbi timor dei,
vbi mortis memoria, vbi gehennæ metus & ter-
4. Reg. 4. ribilis iudicij expectatio? Horum damnatio ius-
ta est. Væ tibi clerice, mors est in olla, mors in tu-
is delitijs: quoniā peccata populi comedis, sum-
ptus ecclesiasticos gratis te habere reputas. Can-
tando tibi proueniunt: sed melius erat fodere aut
etiam mēdicare. Peccata enim populi comedis,
(i. oblata a populis pro expiandis eorum pecca-
tis) Quod si propria peccata tibi minus sufficere
vidētur: sollicitus esto tanq̄ rationem pro eis red-
Luc. 3. diturus, dignos pro eis gemitus fundere, dignos
agere pœnitentiæ fructus. Alioquin tibi noueris
illorum peccata imputanda, quæ modo inter de-
litias comedis. Paruipendis atq; dissimulas tan-
quam nihil attinētia tibi. O iudiciorum dei aby-
sus multa. O terribilis deus in consilijs super filios
hominum. Frustra incipient miseri dicere moni-
bus, Cadite super nos, & colles operite nos. Veni-
endo autem ante tribunal Christi, audietur con-
tra eos populorum grauis querela, accusatio du-
ra, quorum vixere stipendijs, nec deluerunt pec-
cata. Quid tibi o insipiens delitiæ sapiunt, diui-
tiæ oblectant, quibus mercaristam graue iudici-
Mat. 5. um, tam duræ temetipsum obligas rationi. Uni-
uersa em̄ vsq; ad nouissimum quadrantē exigē-
tur a te. Sed esto, surgis ad vigilias, vadis ad mil-
sas, horis chorum diurnis nocturnisq; frequētas.
Bene facis, sic ecclesiæ præbendā gratis non ac-
1. Cor. 9. cipis. Dignum est vt qui altari seruit, de altari vi-
uat, Viuat, inquam, non superbiat, non luxurie-
tur, ne-

tur, neq̄ dicitur, nec in vanitate aut superfluitate
 dispergat, nec varia griseaq̄ pellicea a collo
 & manibus diuersificata deportet. **Præterea**
 ait sanctus Bernardus: Quid sibi vult q̄ clerici **Bernardus**
 aliud esse aliud videri volunt? Nempe habitu mi-
 lites, q̄stu clericos, actu neutrum exhibent. Nam
 neq̄ pugnant vt milites, nec euāgelizāt vt cleri-
 ci. Cuius ordinis sunt, cū vtriusq̄ eē cupiūt, vtrū
 q̄ deserunt, vtruncq̄ cōfundunt. Vnusquisq̄ in- **1. Cor. 14.**
 quit, in suo ordine resurget. Isti in quo? An qui si-
 ne ordine peccauerunt, sine ordine peribūt? Aut
 si summe sapiens deus veraciter creditur a sum-
 mo vsq̄ deorsum nihil inordinatum relinquere:
 vereor non alibi ordinandos, q̄ vbi nullus ordo,
 sed sempiternus horror inhabitat. O miserādam **Iob 10.**
 sponsam (puta ecclesiam) talibus creditam para-
 nymphis: qui non amici ipōsi (videlicet Christi)
 sed emuli sunt: & auratis student, qui sibi ac ali-
 is tabernacula in cælo parare debuerant. Porro
 cum impudentia frontosa sic cor hominis obdu-
 rauit, vt non paueat, non horreat, non contremis-
 cat ea: iam desperatio est. Quid enim homo ho-
 rum conscius sibi malorum, quasi iusticiam fece-
 rit, diuino se vultui sistere non veretur: tanquam
 domesticus intrat, exit, magistrū salutatur, genua
 flectit, oscula t̄ ore sacrilego, dolose agit: sed in cō- **Psal. 9.**
 spectu dei. Odibilis plane deo frontosa temeri-
 tas, & impudentia execranda. Propter quid em̄
 irritauit impius deū, non expauescens deū oīa in-
 quiritur? Hinc deus non arguit, nō flagellat, nō
 vlciscitur mō ad diuentiones eorum: sed postea in
 æternum. Insuper secundum Bern. Insolentia cle- **Bernardus**
 riorū vbiq̄ terrarū turbat eccliam & molestat,
 alienis laboribus locupletantur, comedūt fructus
 terre

DIONY, CARTHUSI.

terre absq; pecunia, et prodit quasi ex adipe iniquitas eorum. Mens q; ppe assueta delitijs, nec ex culta disciplinis, multas cōtrahit sordes. Vx, vā in domo dei inuenimus idololatrias, qui diligunt munera, & suo ventri deseruiunt, in qbus regnat auaritia, q̄ idolorum est seruitus, & in multis eorum inuenitur fornicatio, q̄ puritatis autori impuro corde & corpore contaminato seruire p̄sumunt, non formidantes iudicium dei. Sic audent circūire altaria & psalmos frequentare, q̄ laus execrabilis & oratio fit in pctm̄. Deniq; a singulis ḡnibus hominum vsurpant clerici quod delectat. Habent em̄ singula q̄q; hominum ḡna aliquid laboris, & aliqd voluptatis. Sed aduertere est prudentiam clericorum, & mirari quē a dmo dum nouo inter hęc officio discernentes, & abin uicem sequestrātes, id solum quod delectat diligunt & amplectuntur: quod molestum est fugiunt & declinant. Cum militibus em̄ superbiz fastus, amplā familiam, apparatus equorū, & similia cōplura frequentant. A mulierculis v̄o ornatos thalamos, balnea, oēm̄q; mollicienm̄ & gloriam uestiū rubricatasq; muriū pelles a collo pendentes mutuantur: caute omnino lorice p̄odus & insopnes incastris noctes, incertaq; discrimina p̄lorum: muliebrem quoq; verecundiā, & disciplinam, aut si quid sexus ille laboris habere creditur, declinantes. Sudant agricolæ, putāt & fordiunt vinitores: & clerici, q̄ inter hęc torpēt otio, accendēte fructuum tpe innouari sibi horrea iubent, & prōptuaria eorum plena sunt. Vtinā nō p̄ illis, vtinā vel cū illis delicatissimo cibo & potu vescant. Negociatores circūeunt mare & aditum, in labore corporis, & piculo vitæ perituras sibi dē

Coloss. 3.

Prou. 26.

DE ARCTA VIA SALV. 60.

Sibi diuitias congregantes. Dura sunt hæc. Caueant ea prudentes nri vid. clerici. Præterea dulces capiant somnos (ne dicā stratis lasciuiāt suis) & nihilominus abūdare cūctis volūt diuitijs. Quid fabros, quid cæmentarios, cæterosq; huiusmodi operarios nūerare necesse est? Victum sibi multo labore q̄runt, clerici madēt delitijs, diuitijs affluunt ociosi. Cum resurgere cœperint hoies vnusq; q; in suo ordine, vbi putas gnatio ista locabitur? Si ad milites diuerterint: exufflabunt eos, eo q; minime secum laborē aut pericula tolerauerūt. Sic agricolæ, sic negociatores, & singuli quicq; ordines a suis eos finibus acerbabūt: vtpote q; in labore hominum non fuerunt. Quid ergo restat nisi vt q; omnis ordo repellit pariter & accusat, eū sortiantur locū, vbi nullus ordo sed sempiternus horror inhabitat. Curritur passim ad sacros ordines, & angelicis spiritibus reuerēda mysteria apprehendunt homines sine reuerētia & cōsideratione etiam hi in quibus auaritia regnat, ambitio imperat, dñatur superbia, sedet iniquitas, principatur luxuria. Ingridiūtur cū his maculis tabernaculum dei viuētis iudiciū grauissimū accepturi. Tales nō placent deū, sed magis irritāt. Heu q; in principio nascentis ecclē putasset aut credidisset statum clericorū ad tantā ruinam venturū. In super Bern. clericos admonens, Parcite, inquit, o frēs, parcite animabus vris, parcite sanguini q; pro vobis effusus est: horrēdū caueate piculū ignē æternū q; paratus est, declinate: fugite de medio Babylōis, & saluate animas vras: Cōuolate ad vrbes refugij, id est ad claustra, vt possitis & de p̄teritis agere poenitentiam, & in præsentī obtinere gratiā, & futuram gl̄iam fiducia p̄stolari.

Psal. 72.

Iob 19.

Bernard.

Hiere. 50.

Rom. 3 Non pœnitentiæ austeritas ipsa vos terreat: quoniam non sunt condignæ passiones huius temporis ad præteritam culpam, quæ remittitur, nõ ad præsentem consolationis gratiam quæ immittitur, non ad futuram gloriam quæ promittitur vobis. Ista mi frater charissime breuiter cõmemoranda putauit, vt status tui pericula sapienter cõsideres, tutioremq; viam attripias, & deo altissimo omni cum diligentia, puritate atq; feruore, die ac nocte inseruias.

De contemptu mundi secundum philosophos. Art. XXXIII.

Vingentes quæ legem non habent, ea quæ legis sunt faciunt: ipsi sibi sunt lex. Ad Roman. 2. Vt christianorũ, præsertim clericorum, ac religiosorũ vitam carnalem ducentium, & mundanum habentium, confusio vilis, atq; peruersitas clarius innotescant: modice tangam quantum ipsi etiam philosophi sola naturali ratione inducti, talem abominati sunt vitam. Ecce Plato in Phedrone inter cetera ait: Nõ est philosophi studere circa escam, potum, & venereorum voluptates. Philosophus inhonorat vestimentorum p̄cio differentium possessiões & alios corporis ornatus, prout necessitas admittit. Intentio philosophi est minime circa corpus esse, & maxime distare ab eo, ad animamq; conuertit. Anima philo. inhonorat corpus, & p̄cipue fugit ab eo, q̄rens ipsa secundum seipsam fieri. Dicitur em̄ millena contemplationum impedimẽta nobis ex corpore proueniũt prop̄ ipsius necessitate. Meditatio philo. ẽ solutio & sepatio aĩa a corpore. Ridiculũ ẽ vix oĩ vita se p̄parantẽ ad mortem.

Plato.

litas, atq; peruersitas clarius innotescant: modice tangam quantum ipsi etiam philosophi sola naturali ratione inducti, talem abominati sunt vitam. Ecce Plato in Phedrone inter cetera ait: Nõ est philosophi studere circa escam, potum, & venereorum voluptates. Philosophus inhonorat vestimentorum p̄cio differentium possessiões & alios corporis ornatus, prout necessitas admittit. Intentio philosophi est minime circa corpus esse, & maxime distare ab eo, ad animamq; conuertit. Anima philo. inhonorat corpus, & p̄cipue fugit ab eo, q̄rens ipsa secundum seipsam fieri. Dicitur em̄ millena contemplationum impedimẽta nobis ex corpore proueniũt prop̄ ipsius necessitate. Meditatio philo. ẽ solutio & sepatio aĩa a corpore. Ridiculũ ẽ vix oĩ vita se p̄parantẽ ad mortem.